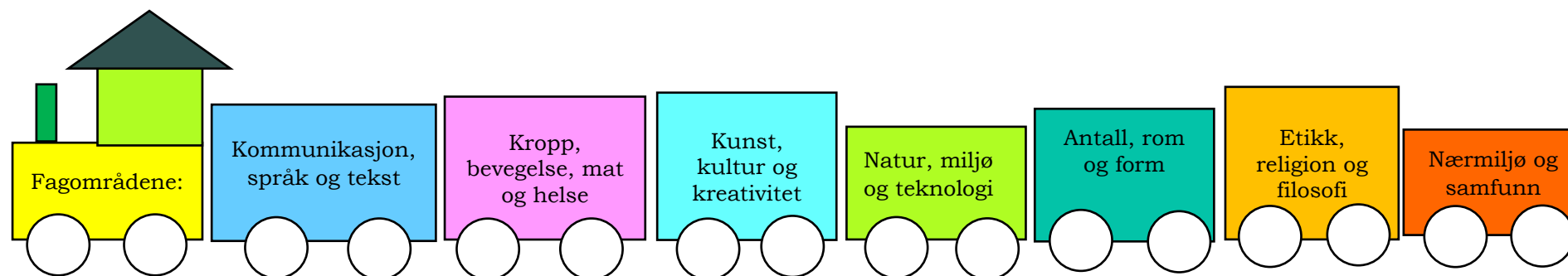

Progresjonsplan (ny og revidert utgave i juni 2020) viser hvordan vi i grove trekk vil arbeide med fagområdene i rammeplanen, og den vil være et vedlegg til Bruse barnehage's årsplan.

Vi skal jobbe ut fra følgende fagområder:

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i et temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet.

Aktiviteter som er nevnt under de ulike alderstrinnene vil fortsette i de påfølgende alderstrinnene, selv om de ikke er nevnt der. F.eks. står adventsstund under 1-åringen, og dette er noe alle de andre aldersgruppene også har.

«Snakkepakken» som er nevnt i denne planen, er et språkstimuleringsverktøy med over 140 gjenstander. Hensikten med «snakkepakken» er å styrke språkferdigheter hos barn uansett morsmål. «Språksprell» er også et språkstimuleringsverktøy. «Mattekassen» er et pedagogisk opplegg for å jobbe med fagområdet antall, rom og form.

Progresjonsplan for Bruse barnehage

1 ÅR Fag- områder	Kommunikasjon, språk og tekst	Kropp, bevegelse, mat og helse	Kunst, kultur og kreativitet	Natur, miljø og teknologi	Antall, rom og form	Etikk, religion og filosofi	Nærmiljø og samfunn
Delmål	Bruse barnehage skal: Bidra til at barna leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig bevissthet og utvikling (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring... Legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhörighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett... Bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden (jf. rammeplan)
Tiltak/ arbeids- måter	<ul style="list-style-type: none"> ○ God relasjon og tilknytning mellom barn og voksen ○ Ansatte benevner det vi gjør, og bruker språket bevisst og aktivt i alle rutine-situasjoner ○ Sang, rim og regler med repetisjon ○ Samlingsstund ○ Bildebøker ○ Eventyr med konkreter ○ Tegn-til-tale (språkstøtte) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Fysisk og psykisk helse: tilvenning, tilknytning, omsorg, trygghet, trivsel, bekreftelse av følelser, hvile og ro ○ Sanser-erfaringer ○ Bevegelse til musikk ○ Fysiske aktiviteter ute og inne ○ Badedager/ lek med vann ○ Sunt kosthold 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Maleaktiviteter ○ Utforskning av materialer (lim, maling, ull, sand osv.) ○ Temadager/ uker ○ Sang og musikk ○ Bruk av rytme-instrumenter ○ Dans og bevegelse 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Utforskning og undring over natur-fenomener, sammen med en voksen ○ Erfaring med vær og vind ○ Korte turer i nærmiljøet 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Utforske ulike leike-materiell ○ Møte ulike former og begrep (sirkel, kvadrat, over, under osv.) ○ Voksne benevner farger, antall og former ○ Bruke sanser 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Lære om hvordan vi er mot hverandre ○ Fokus på vennerferdigheter ○ Markering av høytidene (jul og påske) ○ Adventsstund ○ Sanger ○ Besteforeldrekaffe ○ Påskefrokost ○ Magi/undring ○ Danning/ demokrati ○ Empati 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bli trygg i barnehagen, der avdelingen og lekeplassen er basen ○ Familie – lage «hus» med bilder av barnas familie ○ Samarbeid hjem-barnehage

2 ÅR Fag- områder	Kommunikasjon, språk og tekst	Kropp, bevegelse, mat og helse	Kunst, kultur og kreativitet	Natur, miljø og teknologi	Antall, rom og form	Etikk, religion og filosofi	Nærmiljø og samfunn
Delmål	Bruse barnehage skal: Bidra til at barna leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig bevissthet og utvikling (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring... Legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhörighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett... Bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden (jf. rammeplan)
Tiltak/ arbeids- måter	<ul style="list-style-type: none"> ○ Spill ○ Snakke-pakken 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gode opplevelser i naturen/ nærmiljøet ○ Økt grad av fysiske utfordringer ○ Enkle sangleker ○ Trening i påkledning ○ Sove ute i naturen ○ Tilrettelegge for ro og hvile 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Utkledning ○ Formings-aktiviteter der prosessen er viktig, ikke resultat ○ Eventyr 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bevegelse i skog og mark ○ Gjøre en del eksperiment med bl.a. vann ○ Erfaring med ulike værtyper, å være ute i all slags vær (lengden på utetiden tilpasses utviklings-nivå) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sortering/ kategorisering ○ Fra vann til is (eksperiment) ○ Puslespill, putteboks, og bøker ○ «Snakke-pakken» ○ Konstruksjons-lek ○ Sang, musikk og rytmelek ○ Eventyr med matematisk innhold (Bukkene Bruse – liten, mellom, stor) ○ Kims lek ○ Romfølelse – lek i tunnel, bygge hytte med pledd, skyve stoler og kasser i rommet o.l. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Etikk: fokus på sosiale ferdigheter ○ Jule- og påske-aktiviteter ○ Enkle bildebøker ○ Julekrybbe 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Utforske nærmiljøet ○ Bli kjent med ulike tradisjoner

3 ÅR Fag- områder	Kommunikasjon, språk og tekst	Kropp, bevegelse, mat og helse	Kunst, kultur og kreativitet	Natur, miljø og teknologi	Antall, rom og form	Etikk, religion og filosofi	Nærmiljø og samfunn
Delmål	Bruse barnehage skal: Bidra til at barna leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig bevissthet og utvikling (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring... Legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhörighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett... Bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden (jf. rammeplan)
Tiltak/ arbeids- måter	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bøker med tekst og bilder ○ Lek med ord og lyder ○ Samtale/dialog/filosofi ○ Rollelek ○ Møte med tall og bokstaver i barnehagen ○ Medvirkning i valg av aktiviteter og turer 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Utvikle bevissthet rundt egne og andres grenser ○ Lære seg navn på kroppsdeler og generelt lære om kroppen ○ Avslapping til f.eks. rolig musikk ○ Ski-/akeaktiviteter ○ Allsidige turer i ulendt terreng ○ Påkledning med assistanse av voksen ○ Delta mer i planlegging av turer, f.eks. smøre mat, pakke sekker og valg av turmål ○ Baking og matlaging ○ Tilrettelegge for ro og hvile 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Drama/Rollespill ○ Film i pedagogiske aktiviteter ○ Formingsmaterialer er tilgjengelig ○ Hjelp til med dagligdagse og tekniske gjøremål ○ Kunstutstilling 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Lære å ferdes i naturen ○ Oppleve naturen som arena for lek og læring ○ Bli kjent med forskjellige dyr og dyreliv ○ Lære om kilde-sortering av søppel ○ Lære å ta vare på naturen, ikke kaste søppel i naturen ○ Hvor får vi maten fra, og hva gir naturen oss? 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Være med å handle: telle varer ○ Alder (yngst, eldst osv.) ○ Spill ○ Hjelp til å dekke på bordet ○ Bli kjent med tallene ○ Div. eksperiment ○ Telleregler og sanger 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bruk av tekster og bilder ○ Normer/verdier ○ Fantasi/Filosofi ○ Fokus på å forbygge mobbing ○ Julekonsert 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Besøke butikken, posten, banken, kirka ○ Togtur ○ Få ansvarsoppgaver ○ Oppmuntring til deltakelse/medvirkning i egen hverdag – f.eks. valg av aktivitet, turmål o.l. ○ «Husmus» - ordensbarn som hjelper til med praktiske gjøremål ○ Få kjennskap til samisk kultur ○ Trafikkopplæring (Tarkus) ○ Brannbamsen Bjørnis

4 ÅR Fag- områder	Kommunikasjon, språk og tekst	Kropp, bevegelse, mat og helse	Kunst, kultur og kreativitet	Natur, miljø og teknologi	Antall, rom og form	Etikk, religion og filosofi	Nærmiljø og samfunn
Delmål	Bruse barnehage skal: Bidra til at barna leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig bevissthet og utvikling (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring... Legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhörighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levestett... Bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden (jf. rammeplan)
Tiltak/ arbeids- måter	<ul style="list-style-type: none"> o Dukketeater/ rollespill o Lage tegneserie/egen bok o Ulike språk og dialekter o Leikeskriving o IKT (eks. kamera, kopimaskin, datamaskin) o Biblioteket 	<ul style="list-style-type: none"> o Vi lærer om de ulike følelsene (mini-Dino) o Sangleker med økt vanskelighetsgrad o Tema: sunt og variert kosthold o Mestre påkledning o Drama/rollespill o Tilrettelegge for ro og hvile 	<ul style="list-style-type: none"> o Prøve ut ulike teknikker for å uttrykke seg estetisk o Lage egne eventyr 	<ul style="list-style-type: none"> o Lære om årstidene, og hva som kjennetegner de o Få bruke fotoapparat o Lære om energi-forbruk/ sparing o Gårdsbesøk 	<ul style="list-style-type: none"> o Mål og vekt o «Mattekasse» o Spill med regler o Utforske og leke med matematisk materiell o Bruk av digitale verktøy 	<ul style="list-style-type: none"> o Julevandring og påskevandring i kirka o Bøker med mer tekst o Konfliktløsning o Mini-dino (start på Dinoskolen) o Rollespill: riktig/galt o Samtaler rundt livssyn, erfaringer, etiske og filosofiske spørsmål o Påskebudskap 	<ul style="list-style-type: none"> o Få kjennskap til barnekonvensjonen og menneskerettighetene o Vi besøker kirka

5-6 ÅR Fag- områder	Kommunikasjon, språk og tekst	Kropp, bevegelse, mat og helse	Kunst, kultur og kreativitet	Natur, miljø og teknologi	Antall, rom og form	Etikk, religion og filosofi	Nærmiljø og samfunn
Delmål	Bruse barnehage skal: Bidra til at barna leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig bevissthet og utvikling (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring... Legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhörighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett... Bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft (jf. rammeplan)	Bruse barnehage skal: Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden (jf. rammeplan)
Tiltak/ arbeids- måter	<ul style="list-style-type: none"> o Teater/kino o Øve på å skrive navnet sitt o Tekstskaping o Lese ei bok med fortsettelse over flere dager o Vi lager eventyr o Språksprell o Lære enkle ord og uttrykk fra andre språk 	<ul style="list-style-type: none"> o Øve på selvstendighet ved dogåing/hygiene o Lære om kroppens indre organer o Tur til Stokkvola o 5 på topp -Bruse o Tilrettelegge for ro og hvile 	<ul style="list-style-type: none"> o Se evt. lage teater o Lære om hva som kjennetegner eventyr o Lage fotoutstilling 	<ul style="list-style-type: none"> o Lære om naturens mangfold/naturfenomener o Få kjennskap til menneskets livssyklus o Lære seg navn på flere dyr og planter o Naturkjeder o Erfaring med data o Lage film 	<ul style="list-style-type: none"> o Aktiviteter som gir begynnende forståelse for mengdebegrep o Likheter/ ulikheter og sammenligning o Natursti/ aktiviteter med fokus på matematikk 	<ul style="list-style-type: none"> o Innblikk i andre kulturer og andre kulturers høytider o Dino-skole o Triveselsagent 	<ul style="list-style-type: none"> o Turer i nærmiljøet o Samarbeid med Åsen og Mossingan barnehage o Samarbeid med Åsen barne- og ungdomsskole – overgang bhg.-skole o Fortid, nåtid, fremtid